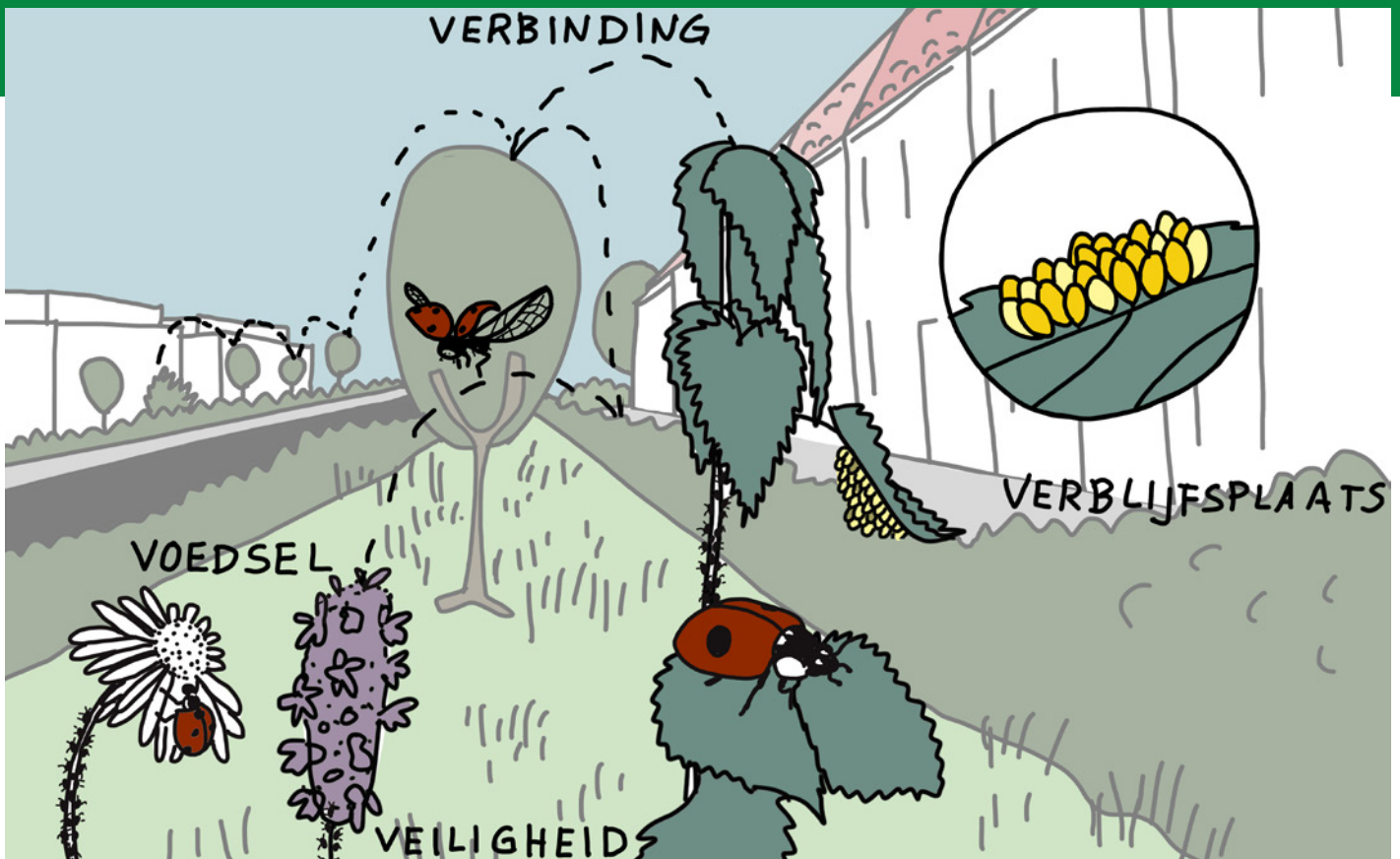

Tweestippelig lieveheersbeestje (*Adalia bipunctata*)

ecoprofiel gidssoort

De stad gezien door de ogen van een tweestippelig lieveheersbeestje, inclusief de 4 V's.

Het tweestippelig lieveheersbeestje komt in heel Nederland voor en is één van de bekendste keversoorten. Zoals de naam doet vermoeden heeft de meest algemene vorm van het tweestippelig lieveheersbeestje twee stippen, die zijn verdeeld over twee rode dekschilden. De soort heeft echter een heel variabel uiterlijk. Er zijn ook exemplaren met zwarte dekschilden met nul, twee, vier of zes rode vlekken. Het tweestippelig lieveheersbeestje heeft een gevarieerd leefgebied maar is vooral te vinden langs bosranden en in ruige graslanden. In de stad worden ze ook wel aangetroffen in tuinen en bloemperken. Het tweestippelig lieveheersbeestje vormt als roofkever een natuurlijke vijand voor bladluizen en is daarom veelal een welkome gast in tuinen. Eieren worden onder een blad in de buurt van een bladluiskolonie gelegd en na het uitkomen kunnen larven en volwassen lieveheersbeestjes een dergelijke luizenkolonie binnen een week sterk in aantal terugbrengen. Ze zijn het hele jaar door te vinden, maar het meest algemeen van april tot augustus. In de winter overwinteren de lieveheersbeestjes op beschutte plekken. Het leefgebied van het tweestippelig lieveheersbeestje is ook geschikt voor andere soorten die profiteren van kruidenrijke graslanden en bosranden zoals het boomblauwtje het grote koolwitje.

Verblijfplaats

Voedsel

Verbinding

Veiligheid

■ Verbinding

Dispersiemethode: via de lucht.

Het tweestippelig lieveheersbeestje is een mobiele soort die kan vliegen op hoogtes tot wel 500 meter, waardoor hij gemakkelijk fysieke barrières zoals wegen kan overbruggen en zich over grote afstanden kan verspreiden. Een stapsteen verbinding is dan ook voldoende om verschillende populaties met elkaar te verbinden. Ideaal gezien zijn deze leefgebieden met elkaar verbonden door een aaneengesloten structuur van bloemperken, tuinen, struikgewas, kruidenrijk grasland en bosplantsoen.

■ Voedsel

Het voedsel van het tweestippelig lieveheersbeestje bestaat uit bladluizen (zoals vlierluis en hopluis), maar ook andere insecten waaronder eitjes en larven van de eigen soort.

■ Verblijfplaats

Het tweestippelig lieveheersbeestje gedijt in diverse biotopen, waaronder bosranden, struikgewas, ruige graslanden, wegbermen, parken en tuinen. Het wordt aangetroffen op verschillende planten, zoals kruiden (zoals brandnetels), struiken, loofbomen (zoals linde, esdoorn, wilg, eik, berk) en soms naaldbomen (dennen

en sparren). Tijdens de winter overwintert het tweestippelig lieveheersbeestje in diverse schuilplaatsen, waaronder huizen (vaak bij raamkozijnen en in muurspleten), achter boomschors, in omheiningspalen, onder stenen en in strooisel.

■ Veiligheid

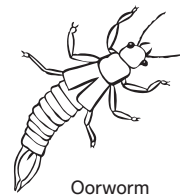
Voor het tweestippelig lieveheersbeestje zijn voldoende holtes in huizen en bomen, evenals een goed ontwikkelde strooisellaag, essentieel voor een veilige overwinteringsplek. Mierensoorten, met name de wegmier, vormen een natuurlijke bedreiging voor het lieveheersbeestje. De mieren eten de honingdauw die de bladluizen uitscheiden en zullen de bladluizen beschermen tegen de lieveheersbeestjes, die het hebben gemunt op de bladluizen. Daarnaast vormt het invasieve Aziatische lieveheersbeestje een bedreiging door predatie op het tweestippelig lieveheersbeestje. Tot slot vormt ook het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen door mensen ter bestrijding van bladluizen een bedreiging voor deze soort.

■ Meeliftende soorten zijn o.a.

- Groot koolwitje
- Bosmuis
- Struiksprinkhaan
- Gewone dwergvleermuis
- Vosje
- Oorworm

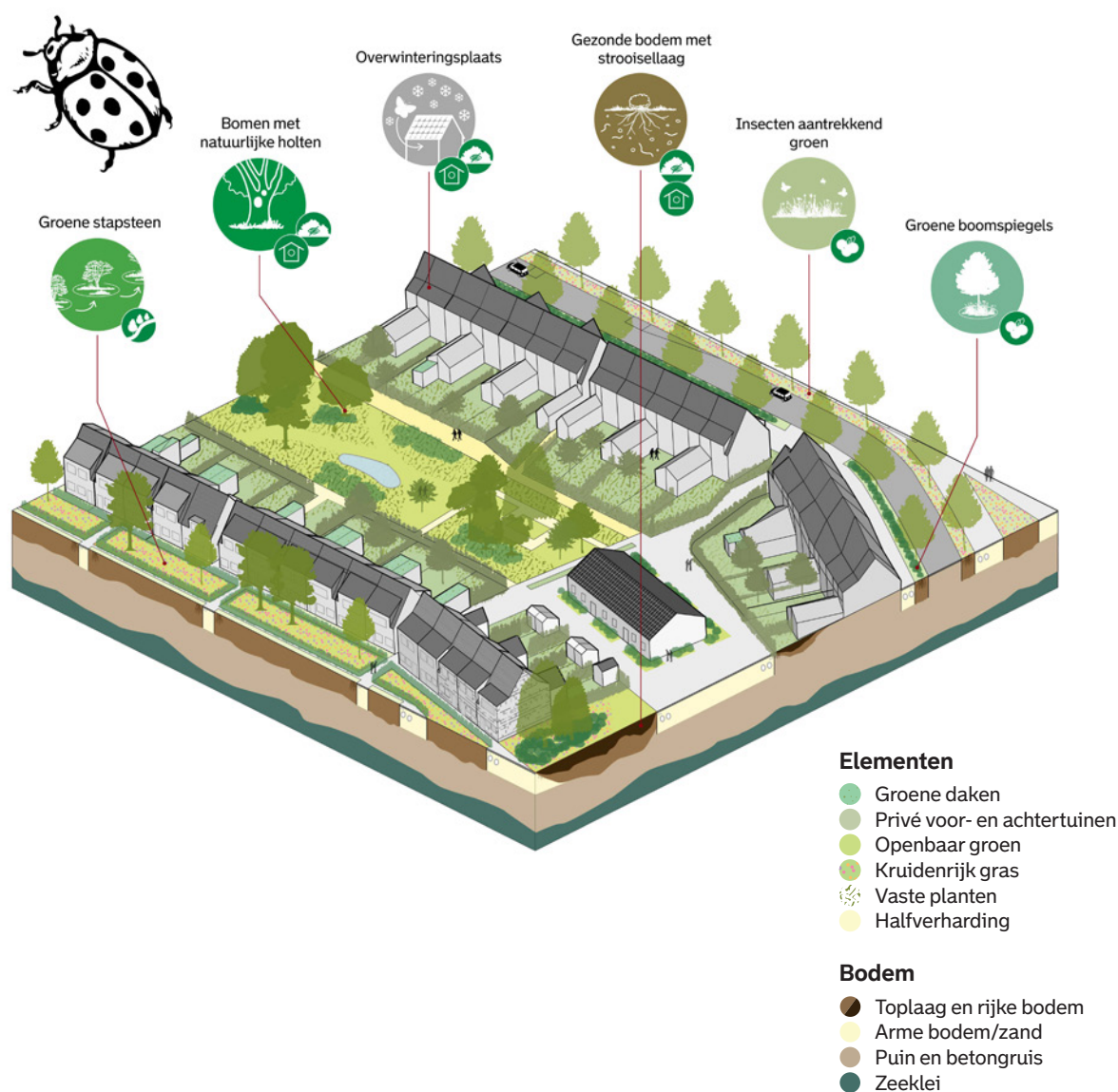
Vosje

Oorworm

■ Visualisatie

Tweestippelig lieveheersbeestje

■ Maatregelen

Om het tweestippelig lieveheersbeestje een plek te bieden in de stad is een set aan concrete maatregelen opgenomen (zie maatregelentabel). Uitgangspunt is het realiseren van de Basiskwaliteit. Dit houdt in dat alle 4 de V's aanwezig zijn die het tweestippelig lieveheersbeestje nodig heeft binnen zijn leefgebied. De maatregelen die horen bij de Basiskwaliteit zijn een minimale eis. De impact van de te nemen maatregelen hangt samen met de schaal waarop deze worden toegepast. Door bijvoorbeeld het oppervlak van een gekozen maatregel op te schalen, wordt de kans

groter dat een duurzame populatie ontstaat. Daarnaast wordt er een optie voor Aanvulling gegeven bij enkele maatregelen, die dienen als extra handvatten.

De volledige informatie van een maatregel vind je in de corresponderende factsheet. Daar wordt o.a. de technische en ruimtelijke inpassing behandeld. Lukt het niet om alle V's een plek te geven in je project? Zet dan in op bijvoorbeeld één of twee specifieke V's. Kijk naar de omgeving - is er al geschikt voedselgebied nabij? Kies dan voor de andere V's: Verbinding, Veiligheid of Verblijfplaatsen.

■ Maatregelentabel

V	Basiskwaliteit	Aanvulling
 	Zorg ervoor dat minimaal 25% van de bebouwing verblijfplaatsen voor lieveheersbeestjes bevatten. Zo kan het tweestippelig lieveheersbeestje veilig overwinteren.	Optimaal: gebouwgevels bevatten verschillende kieren en spleten, zoals een toegankelijke spouw of ruimtes onder raamkozijnen. Alternatief: zorg voor inpassing van een insecten schuilplaats in het ontwerp van een gebouw.
 	Zorg voor minimaal 5 bomen per hectare (10.000m²). Het gaat om volwassen loofbomen. Zo kan het tweestippelig lieveheersbeestje veilig overwinteren.	Optimaal: inheemse boomsoorten die makkelijk spleten en holtes vormen.
 	Zorg voor een gezonde bodem met een goed ontwikkelde strooisellaag van minimaal 250m² per hectare (10.000m²). Zo kan het tweestippelig lieveheersbeestje veilig overwinteren.	
	Beheer: Zorg voor minimaal 10% groene boomspiegels van het totaal aantal bomen per hectare (10.000m²). Hier kan het tweestippelig lieveheerstbeestje voedsel vinden.	
	Zorg voor minimaal 1000m² per hectare (10.000m²) aan insecten aantrekkend groen. Hier kan het tweestippelig lieveheersbeestje voedsel vinden.	Optimaal: een variatie aan kruidenrijk grasland, loofbomen en struweel. Alternatief: plantvakken met vaste planten.
	Zorg elke 50m voor een groene stapsteen van minimaal 10 m² groot. Zo kan het tweestippelig lieveheersbeestje zich veilig verplaatsen door de stad.	